

ÖNKORMÁNYZATI ÉS TERÜLETFEJLESZTÉSI MINISZTER

J/1893.

Jelentés

A helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint a települési kisebbségi önkormányzati képviselők 2006. október 1-i választásának megszervezésével és lebonyolításával kapcsolatos állami feladatok végrehajtásáról

Előadó: Dr. Lamperth Mónika

önkormányzati és területfejlesztési
miniszter

Budapest, 2007. január

A helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint a települési kisebbségi önkormányzati képviselők 2006. október 1-i választásának megszervezésével és lebonyolításával kapcsolatos állami feladatok végrehajtásáról

Tisztelt Országgyűlés!

A helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint a települési kisebbségi önkormányzati képviselők 2006. október 1-én megtartott választása állami feladatainak megszervezéséről és lebonyolításáról a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény 153. § (3) bekezdésében előírtaknak megfelelően az alábbiakban számolok be.

I.

A helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint a települési kisebbségi önkormányzati képviselők 2006. október 1-én megtartott választása a törvényeknek megfelelően, rendben zajlott le.

2006. október 1-jén az ország 3174 településén (benne 7 újonnan létrejött településen) került sor a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek általános választására. A választás eredményeképp az országban 3160 településen új polgármester, 3161 településen új képviselő-testület, 19 megyében és a fővárosban új megyei közgyűlés kezdhetette meg a munkát. Jelölt hiányában összesen 1 településen maradt el a polgármester, 13 településen a képviselő-testület megválasztása, 16 helyen pedig szavazategyenlőség alakult ki.

Az ország 1435 településén a 13 nemzeti és etnikai kisebbség tagjai 2049 települési kisebbségi önkormányzatot választottak, azaz közel kétszázzal többet, mint a 2002. évi választásokon. Ez jól mutatja, hogy az új kisebbségi választási szabályok nem korlátozták, hanem sokkal inkább előmozdították a kisebbségi képviselet érvényesítését.

A kisebbségek képviseletének megteremtése a választási irodáknak további feladatot jelent, mert 2007 március 4-én az elektoroknak lehetőségük nyílik arra, hogy – egy teljesen új eljárási rend szerint – megválasszák az összesen 57 területi és 13 országos kisebbségi önkormányzatot is.

II.

A 2006. évi önkormányzati választások anyagi jogi szabályait a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásáról szóló 1990. évi LXIV. törvény, eljárási jogi szabályait a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény tartalmazza.

A települési kisebbségi önkormányzati választás jogi hátterét a kisebbségi önkormányzati képviselők választásáról, valamint a nemzeti és etnikai kisebbségekre vonatkozó egyes törvények módosításáról szóló 2005. évi CXIV. törvénnyel teremtette meg az Országgyűlés.

E törvények végrehajtására a Ve. felhatalmazása alapján 4 miniszteri rendelet került kiadásra, melyekkel teljessé vált a választások jogi háttere:

- 25/2006. (V. 5.) BM rendelet a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvénynek a kisebbségi választói jegyzék összeállítása során történő végrehajtásáról;
- 29/2006. (V. 30.) BM rendelet a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvénynek a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint a kisebbségi önkormányzati képviselők választásán történő végrehajtásáról;
- 4/2006. (VIII. 1.) ÖTM rendelet a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint a kisebbségi önkormányzati képviselők választása költségeinek normatíváiról, tételeiről, elszámolási és belső ellenőrzési rendjéről.
- 3/2006. (VII. 26.) ÖTM rendelet a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek 2006. október 1. napjára kitűzött választása, valamint a települési kisebbségi önkormányzati képviselők választása eljárási határidőinek és hatánapjainak megállapításáról;

A választások jogi hátterét alkotó törvények sajnos most sem adtak teljes mértékben megfelelő eligazítást a jogalkalmazók számára.

Továbbra is fennálló feszültség az ajánlószelvényekkel kapcsolatos visszaélés és a kampánycsend megsértése. Új jelenség, hogy a kompenzációs

mandátumszámításnál a jogorvoslat során eltérő bírói gyakorlat alakult ki az egyes megyékben.

A választási törvények következő felülvizsgálatakor mód nyílik a 2006. évi választások tapasztalatainak hasznosításra.

III.

Az Országgyűlés 30/2006. (VII. 11.) OGY határozatával 4,34 milliárd forintot állapított meg az önkormányzati és kisebbségi önkormányzati választások pénzügyi fedezetéül, mely elegendőnek bizonyult a választások állami feladatainak végrehajtására.

A választással összefüggő beruházások, így az alkalmazásfejlesztések és az informatikai beruházások is közbeszerzési eljárások keretében, törvényesen történtek, melyek ellenőrzését – a választások egészének pénzügyi lebonyolítása vizsgálata keretében – az Állami Számvevőszék is el fogja végezni.

IV.

A demokratikus választás kiemelt követelménye a választási eljárás nyilvánossága, ezért a választási irodák mindent megtettek annak érdekében, hogy a választópolgárokat és a média képviselőit pártsemleges módon tájékoztassák.

A választópolgárok tájékoztatását szolgáló értesítők a jogszabályban előírt határidőig megérkeztek, emellett a választási irodák a lakosságot hirdetményplakátokkal, társadalmi célú hirdetésekkel, továbbá választási információs szolgálatokon és honlapjukon keresztül látták el a szükséges tudnivalókkal. Az Országos Választási Iroda és a területi választási irodák a sajtó munkatársainak rendszeres szakmai felkészítéseket és sajtótájékoztatásokat tartottak.

A Választási Füzetek újonnan megjelent 7 száma mind a választási szervek, a jelöltek és jelölő szervezetek felkészülését, mind a választópolgárok tájékoztatását nagyban elősegítették.

V.

A kisebbségi választások új rendszere – kisebb problémák mellett – összességében jól vizsgázott.

Az ún. „etnobiznisz” visszaszorítását segítette, hogy a választáson csak olyan állampolgárok vehettek részt, akik vállalták és kinyilvánították az adott kisebbséghez tartozásukat, valamint hogy jelöltet csak olyan szervezetek állíthattak, amelyeknek alapszabályban rögzített célja valamely kisebbség képviselete.

A kisebbségi választói jegyzékbe történő jelentkezés lehetőségéről személyre szóló tájékoztatást kapott az ország minden választópolgára.

VI.

A választás lebonyolítását ezúttal is sikeresen szolgálta a jól működő informatikai háttér. Ez nemcsak a választási szervek munkáját könnyítette meg, hanem lehetővé tette, hogy a választási részvételi adatok és a választás előzetes eredménye igen rövid idő alatt a közvélemény számára elérhetővé váltak. Ezt segítette, hogy a napközbeni részvételi adatok folyamatos bemutatásán túl a választási irodák már az eredményadatok továbbításához is igénybe vették az országos anyakönyvi számítógépes hálózat infrastruktúráját.

VII.

Összességében elmondható, hogy a választások rendben, a jogszabályi előírásnak megfelelően zajlottak, melynek egyik kulcseleme a választási szervek tagjai lelkiismeretes és szakszerű munkája volt. A mintegy 60.000 választási bizottsági tag és a 30.000 köztisztviselő, közalkalmazott pontosan és a

jogszabályoknak megfelelően dolgozott, biztosítva a választás törvényességét és a pártatlanságot.

Bár az EBESZ nem tartotta szükségesnek, hogy a választásra megfigyelőket küldjön, számos nemzetközi megfigyelő, valamint külföldi vendég akkreditáltatta magát az önkormányzati választásokra, akik a választási feladatok végrehajtását a nemzetközi demokratikus normákkal összhangban állónak találták.

Mindezek alapján a választások lebonyolításáért köszönetemet fejezem ki a választási bizottságok és választási irodák valamennyi tagjának, továbbá azoknak a köztisztviselőknek és közalkalmazottaknak, akik a választás sikeres lebonyolításához hozzájárultak.

Kérem a Tisztelt Országgyűlést, hogy beszámolóm fogadja el!

Dr. Lamperth Mónika